

Naturdetektiv vår – Knoppisar och vårfåglar!

Scanna qr-koden för mera information

Förskola. Åk F-2.

Kläder: Kläder efter väder.

Tid: Ca 3 timmar.

Mat: Medtag fika och lunch. Meddela guiden när ni brukar ha fika och lunch så att programmet kan anpassas efter det.

Förberedelse: För att vi ska hinna med många spännande uppdrag och för att det inte ska bli väntetider för barnen så delar vi ofta upp gruppen i två eller tre mindre grupper! Tänk efter hur ni vill dela upp dem.

Medföljande pedagoger kommer att delta och vara aktiva så läs igenom planeringen nedan så att ni är insatta i övningarna! Vi anpassar exkursionen till åldern på deltagarna i gruppen samt gruppens storlek!

Ladda ner Viltappen från <https://www.skolappar.nu/viltappen/> så kan ni lyssna på fåglar och andra djur före och efter exkursionen! Här finns Sveriges radios fågelskola <https://www.sverigesradio.se/grupp/24101>.

Planering exkursion. Vi anpassar till tiden och gruppen!

- **Talgoxen Tage** kommer och möter oss när vi kommer! Hur låter talgoxen? Prova att vissla låtet. Hur har talgoxen haft det i vinter? Någon som har sett en talgoxe vid ett fågelbord?
- Vilka kompisar har talgoxen i skogen? Hur låter de? Vi går en slinga i skogen där vi letar upp (mjukisdjur) fåglarna. Vi **lyssnar på, försöker härma och möter olika fåglar** som göken, koltrasten och blåmesen.
- **Entiteleken – se nedan**
- **FRUKTPAUS** när det passar!
- **Knoppisar** Gruppen delas upp i tre mindre grupper med en pedagog till varje grupp. Varje grupp får en bild på en knopp som finns i området. De ska nu leta upp ett träd som har den knoppen! Samt några fallna löv under trädet! Kolla att det är rätt löv på duken med blad-nyckeln. Vi använder materialet från Knoppisar, Anders Rapp samt en duk med en blad-nyckel. Grupperna får det namnet som deras knopp har.
- Vi leker en springlek där en är tagare – men man kan inte bli tagen om man står vid rätt träd! Sedan byter vi till nya knoppar!
- **Upptäckar-uppdrag** Vi hämtar olika blad som brutits ner olika mycket! Vi lägger ut dem på en vit duk. Vilka blad är äldst? Vi lägger dem i ordning från äldst till nyast. Vi lägger dem i storleksordning. Vilka färger har de? Vi lägger dem i ordning från mörk till ljus färg. Finns det något vatten i närheten? Hur ser blad ut som har legat i vatten?
- **Matte i naturen** Vi hämtar en lång och en kort pinne. Vi lägger dem i längdordning på den vita duken. Hur långt kan det bli om vi lägger dem alla i en lång rad? Vi provar! Kan vi lägga pinnarna i en cirkel och ställa oss alla inuti cirkeln? Kan vi göra en streckgubbe lika stor som en riktig människa av pinnarna? Hur många pinnar har vi?
- **Naturbingo** Vi delar upp oss i tre grupper med en pedagog per grupp. Ge barnen varsin äggkartong med 6 fack. Håll upp något från naturen och säg att de ska leta upp en sådan och lägga i sin äggkartong. Ex liten sten, ekollon, liten pinne. Alla kommer att få bingo samtidigt. Barnen ska springa ut och upptäcka. Om någon kommer med en stor sten så kan man diskutera vad en liten och en stor sten är.
- **Fingret på näsan** Repetition av dagen och avslutning. Vi samlas i en ring. Ledaren tänker på något vi sett under dagen. Hen ger ledtrådar – först svåra ledtrådar och sedan lättare och lättare. När ett barn tror sig veta vad det är så sätter de fingret på näsan utan att säga något. När alla har fingret på näsan så räknar man till tre och alla säger namnet samtidigt!

Lpfö18 för förskolan: Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra, förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling, förståelse för naturvetenskap samt kunskaper om växter och djur

Lgr22 åk 1 - 3: Några djurs livscyklar och anpassningar till olika livsmiljöer och årstider. Djur i närmiljön, hur de kan grupperas samt namn på några vanligt förekommande arter. Enkla näringskedjor som beskriver samband mellan organismer i ekosystem. Enkla fältstudier, observationer och experiment. Utförande och dokumentation av undersökningarna med ord, bilder och digitala verktyg.

Entiteleken

Lägg solrosfrön eller makaroner i en hög. Två barn är talgoxar. Övriga barn är entitor. Leken börjar med att entitorna springer och gömmer frön och ska försöka komma ihåg var de gömt dem. De får bara ta ett i sänder av solrosfröna eller makaronerna och springa o gömma dem.

Efter ett tag släpps talgoxarna in i leken och de ska springa och ta fröna från gömmorna samtidigt som entitorna fortsätter gömma frön. När man har hållit på ett tag så stoppar man och alla entitor får gå och hämta de gömda frön som finns kvar. Sedan får de räkna hur många frön de har i handen.

Berätta att det varit en sträng vinter och fråga hur det var att försöka gömma frön och hitta dem sedan.

Barn gömmer ofta på ett och samma ställe i början, men efter ett tag kan de komma på att det är mer strategiskt att gömma på olika ställen så det inte blir lika lätt för talgoxen som kommer in efter ett tag i leken, att ta alla på en gång. Berätta inte strategin för barnen dock – de ska komma på den själva. Man kan leka den flera gånger.

Fingret på näsan

Man kan göra detta på olika teman. Repetition av dagen och avslutning. Alla samlas i en ring. Ledaren tänker på något vi sett under dagen. Hen ger ledtrådar – först svåra ledtrådar och sedan lättare och lättare. När ett barn tror sig veta vad det är så sätter de fingret på näsan utan att säga något. När alla har fingret på näsan så räknar man till tre och alla säger ordet samtidigt!

VILL NI LÄRA ER MERA? Vi erbjuder utbildning i utomhuspedagogik med Mats Wejdmark. Mats är inspiratör/rådgivare och medförfattare till bokserien "Att lära in ute" och har 30 års erfarenhet i utomhuspedagogik. [Läs mera här](#)

Produktiva frågor – exempel

Frågor som gör att barnen blir nyfikna på och lockas att lära känna, i exemplet nedan, maskrosen. Frågorna måste givetvis förstärkas med pedagogens kroppsspråk och engagemang.

Maskros

Uppmärksamhet

- Vilken färg har din blomma?
- Har du lagt märke till om den har några blad?
- Luktas din blomma något?
- Har du sett om blomman har samma färg på undersidan som ovasidan?
- Hur känns stjälken?

Mäta och räkna

- Hur många blad har den?
- Hur lång är stjälken?
- Hur långa är bladen?
- Hur bred är blomman?

Jämföra

- Ser alla blommor likadana ut?
- Luktas alla blommor lika?
- Ser alla bladen likadana ut?
- Smakar alla blad lika?
- Har alla stjälkar samma färg?

Skapa aktivitet

- Vad händer på stjälken när man plockar en blomma?
- Vad händer om man drar blomman över ett papper?
- Vad händer om man blåser i blommans stjälek?

Problemlösande aktivitet (hypotes, undersökning, slutsats)

- Vad händer om du får växtsaft från stjälken på fingrarna?
- Vad behöver blomman för att växa?
- Hur länge blommar den?
- Vad händer när den har blommat över?
- Vad händer med maskrosens frö när det blåser?

Resonera och spekulera

- Var växer maskrosor?
- Hur många blommor kan det vara på samma ställe?
- Varför smakar bladen så starkt?
- Varför är de gula?
- Varför tycker många att maskrosor är ogräs?

